

Bilaga M.
Utlåtande

avgivet vid synförrättning av-
seende säukning av sjön Tarn-
längen för förläggning av vat-
tenskadad mark tillhörig byar-
ne Mossebo Mörlunda, Stora Lju-
nerstad och Stora Åby uti Mörl-
lunda socken, Asylslands hä-
rad av Kalmar län.

Frågavarande företag är grä-
grund av bestämmelserna i §
12 i gällande lag om dikning
och annan avledning av vät-
ten av den 20 juni 1879 så så-
såsom vattenavledning och av-
ser förläggning av vattenka-
dad mark tillhörig sökandena
och de personer, som med dem
gjort gemensam sak, till det
bedygs, lagen medgiver.

Under år 1917 hava genom förrättnings-
mannens försorg alla för företagets
uppgörande nödiga undersöknings-
arbeten blivit verkställda. Här-
vid har så den mark, som genom
företagets utförande kommer att
tillskyndas nytta, genom nymätning
blivit så särskild här bifogad plan-
karta avfärdad.

Begränsningskurvan är genom
avvägning uträdd och så beräknad,
att de medom denna kurva be-
lägna jordområdena efter skedd
sättning och med avdrag för nö-
digt döfau, ej kunna förläggas
till det lagensliga djupet av 1.2
meter.

Genom särskilda pejlingar i sjön
Tarnulången och vid densamma
stränder hava de genom sänk-
ningen uppkommande landvinning-
arne, så vitt möjligt varit blifvit
uppmätta och de blivande sjösträn-
derna finnas så kallat betecknade
med blå linier.

Som sökandena och de personer,
som med dem gjort gemensam sak,
äga mer än hälften av den jord,
som vinnes eller förbättras genom
företaget förefinnes den i § 13 af för-
utnämnde dikeutlåtelse föreskriv-
na majoriteten för företagets genom-
förande.

Som företaget avser sjösänkning
hava delägarna att beakta de här-
vid gällande föreskrifterna i avse-
ende på skyldigheten att, innan
arbetet påbörjas, söka tillstånd från
det allmänna sidan till dess ut-

förande.

Så att ~~kräva~~ förlägga den ifråga-
varande marken är det fört att
främst nödvändigt att en befint-
lig häuddamm utdeles utrikes samt
att fallet för en vattenverk - spän-
nhyvel - förändras på sån profil-
ritningen utrikes. Ägarne till häu-
dammen äga spännhveln samt
en vattensåg belägen ca 500
meter längre ned i vatten-
draget. Som vattentillgången
för vattenverken genom häuddam-
mens utrivande bli i högsta
grad försämrade, bliva vatten-
verken genom företagets utfö-
rande så god som värdelösa
och måste därför lösas. I förening
ingången vid sammanträdet
den 23 oktober 1916, hava vatten-
verksägarna överenskommit med
nästan alla jordägare, att de
avtogs från sin sänkningsrätt
och för företagets genomförande
erforderligt fall för en lösesumma
av 1600 kronor. Styrelsemännen ha-
va även verkställt värdering av
ovannämnda vattenverk och vär-
derat häuddammen till 200 kronor,
spännhveln till 250 kronor och så-

gen till 1350 kronor. Till dessa vär-
den kommer sedan rättigheten
än genom hårdamnen upps-
dämma vätnet. De orsakar
da jordågarne hava alltså för
de dihringskyldiges säkring
betalat det för säkringen erfor-
derliga fallit med mindre summa
än vad som skulle utgå i lören
därför enligt synemånnens värde-
ring.

Enär värdet av den jordförbättring,
som erhålles genom företagets
utförande stiger till mer än dub-
belt emot fulla värdet av väten-
verken förefinnes ej sådant hän-
der, som i § 17 i förutnämnda
lag omfattas.

Såvittliga företagna diken fin-
nas på plankartan uppdragna
med trä jämbälärande röda
linier.

Vid bestämmandet av kanaler-
nas dimensioner har hänsyn
tagits till såväl den vattenmängd,
som vid flöden framrinner i
desamma, som också till mark-
ens avfall och beskaffenhet i öv-
rigt, under iakttagande av
än den vattenkallade marken

efter grävningens utförande bliver
avdiktad till ändamålsenligt och
i lag medgivet djup, samt att di-
kena om möjligt icke för framtid-
en komma att till stå beständ
hottas.

På grund av nederbördsförhå-
llandena i denna trakt har av-
rinnningen vid flodtid beräknats
till 70 sekunder per kvadratkilo-
meter av nederbördsområdet.

Den erforderliga bottenbredden
har som här nedan beräknats
med användande av hastighets-
formeln $v = c \sqrt{R I}$, där v är vät-
nets medelhastighet, R är det
hydrauliska medeldjupet och
 I är fallit på längdenhet samt

$$c = \frac{23 + \frac{0.00155}{I} + \frac{1}{n}}{1 + \left(23 + \frac{0.00155}{I}\right) \frac{n}{\sqrt{R}}} \quad (\text{friktions-})$$

koëfficienten $n = 0.027$.

För dikesträckan A-B-C-D.

Nederbördsområde = 6.3 kvadratkilo-
meter

Vattenmängd att aföra = 0.44 ku-
bihmeter i sekunden.

Vattendjup = 0.8 meter

$I = 0.5 : 1000$

Sidolutfining = 1:1.5

Bottenbredd = 0.30 meter.

För dikessträckan D - E.

Nederbödsområde = 3.2 kvadratkilometer.

Vattenmängd att avföra = 0.2 kubikmeter i sekunden

$I = 0.5 : 1000.$

Vattendjup = 0.80 meter

Sidolutföring = 1:1.25

Bottnbredd = 0.30 meter.

För övriga diken

Nederbödsområde = obetydligt

Sidolutföring = 1:1.25

Bottnbredd = 0.30 meter.

Dimensionerna för kanalerna finnas vid de olika avvägningspunkterna uti meterns angivna såväl i profilritningarna som i hithörande grävningsskiz (bilaga K).

De i plankartan upptagna ägoområdena hava av synemännen i enlighet med bestämmelserna i 40 och 41 §§ i ovan åberopade dike-~~ring~~slag lag om dikning m. m. blivit uppskattade icke blott i sin nuvarande men och mindre vänteskadade tillstånd utan även blivit satta det värde, som vi anse, att dessa böra erhålla efter företagets utförande i enlighet med

nu upprättade förslaget. Med ledning av den sålunda skedd uppskattningen hava synemännen upprättat en värderingslängd (bilaga H), vilken för varje ägare upptäcker ägofigurernas både nuvarande och blivande värde samt härav beräknade förbättringsvärde.

Skulle den nu av synemännen gjorda graderingen av landvinningen efter företagets utförande visa sig till någon skada hava blivit riktigt beräknad, erinras delägarna om den såu, de enligt § 61 i förut åberopade dikeordningens äga att efter företagets utförande erhålla ny uppskattning av jordförbättringsvärdet på dessa markers ersättning för jord, som åtgär till grävning av kanalerna är i särskild jord. ersättningslängd (bilaga I) angiven.

Ersättning för intrång, som av den uppskattade dikesjorden förorsakas, skall av dikeordningsskyldige, så länge dikearbetarna kvarligga, såligen gäldas med 6% av värdet på den jord, de upptaga.

Detta värde jämföras öfriga ersät-
ningsfrågor, som av någon in-
tressent i företaget kunna kom-
ma än framställas och som ej
firmas avgjorde i detta utlåtande,
skall av tre ojämförbara män
uppskattas inom en månad efter det
företaget blivit fullbordat. Dessa
personer skola utses för det såu
än dikningsavgiftdiga välja en
och den jordägare, som ersät-
ning fordrar, en, varefter de två
för detta såu valde gemensamt
välja den tredje.

Den uppskattning, som två av
de sålunda utsedde personer-
na biträde, skall gälla. Med
densamma skola delägarna
ovillkorligen låta sig nöja och sa-
ken får inte dragas inför dom-
stol.

Kostnaderna för de olika dike-
sträckornas upptagande har för-
delats på varje jordlägenhet ef-
ter den nytta, denna anses kunn-
na få av företaget och var och
ens betalningsskyldighet firmas i
enlighet med 2 och 3 §§ i gällan-
de dikningslag angiven i en
särskild bifogad kostnadsför-

delningslängd (bilaga L), där
repartitionstal firmas uträkna,
vilka tal i procent (delaktighets-
procent) uttrycka med huru stor
del var och en jordägare skall
ingå i kostnaderna dels för lören
av vätenverk, dels för de olika
dikessträckorna och dels för la-
ga synförsamlingen.

Underhållskostnaderna för dike-
na skola utgå efter samma grund-
er som nygrävningskostna-
derna.

För än ombesörja arbetets utföran-
de utses en arbetsstyrelse, vilken
är berättigad än, så snart arbe-
tet blivit påbörjat, av sina med-
intressenter uttåcka bidrag i en-
lighet med den gällande kost-
nadsfördelningslängden, för
vilka bidrag förvaltning arbets-
styrelsens medlemmar sederme-
na äro gemensamt ansvariga.

För öfrigt åligger det arbetsstyre-
lsen än, när så kan befinnas er-
forderligt, genom annonser i öfver-
ning minst 8 dagar före sammank-
trädet, sammankalla delägarna
för än besluta i bolagets ärenden.
Vid dylikt sammankommande samlas

delägare i enlighet med den omtalade kostnadsfördelningslängden. Arbetsstyrelsen är sedermera skyldig att bringa de vid sammantid det fattade beslutet i verkställighet för såvida de icke äro stridande mot annan lag eller mot bestämmelser, som hava blivit gjorda i detta utlåtande.

I enlighet med § 43 i förut åberopade dikeordningelag få synemännena i öfrigt bestämma:

att företaget i enlighet med förut omtalade grunder skall utföras i fullkomlig överensstämmelse med det nu uppräntade företaget såväl med hänsyn till plan- som profilritning, dock med iakttagande av de ändringar, som Kungl. Maj:t eller annan myndighet kan komma att bestämma;

att arbetet skall vara påbörjat inom två (2) år efter det denna förordning vunnit laga kraft samt vara fullbordat senast tre (3) år efter sedan arbetet tagit sin början.

att byvägbron, som bevisas av företaget skall ombyggas i enlighet

med vad kostnadsförslag och särskild beräkning närmare utvisar;

att den uppkartade dikejorden ej får läggas närmare dikeens kanter än 0.8 meter och ej givas brantare lutning mot dikeerna än 1:1.

att öppningar genom jordbankerna vid dikeens sidor skola upptagas på minst var femtiönde meter och på alla ställen, där diken utmynna, samt på öfriga lämpliga ställen så att ytvatten må kunna fritt avrinna;

att den uppkartade dikejorden får av jordägaren fritt disponeras, men skall, för den händelse han detta ej vill, på gemensam bekostnad bortföras eller utpläncas, såvida icke dikeinryskylidige fördragarna att betala avgäld för densamma svarliggande.

att ersättning för de uppkartade dikevallarnes upplagsplats skall utgå i högst fem år för de vallar, som kunna anses vara godförbättringsmedel;

att blivande reusningar skola företas så ofta behövt det påkallas, eller då någon jordägare det fordrar och med två ojävige män styrker behovet därefter;

att dessa reusningar genom arbetsstyrelsens förord skola utföras å tid, då ingen skada genom dem förorsakas å växande gröda, men att, om ras och förskjutningar uppstå, sådana genast skola undanröjjas;

att jordägare ej få anlägga vägningsplatser i eller verkställa uppdränning av diken och att skada å dessa eller hinder för avdikningen därigenom kan komma att uppstå, sker sådant likväl skall jordägaren hafva bära ansvaret och diken på hans bekostnad genom arbetsstyrelsens förord genast rödningsställas;

att arbetet, om någon av delägarna det fordrar, på gemensam bekostnad skall avrygas och godkännas av den i distriktet tjänstgörande lantbrukningsjören eller hans tjänstbiträde;

att kostnaderna för denna förättning skola av delägarna gemensamt gårdas enligt kostnadsfördelningställden, men nu, om så skulle erfordras, av sökandena om de personer, som med dem gjort gemensam sak, genast förskjutas.

Monebo den 29 oktober 1917

C. J. Klug
Fab. Irenström J. O. Carlsson
C. L. Franzen

Likheten med originalhandlingarna
intygas

ex officio
C. J. Klug.

Att missnöje över denna förättning icke blivit inom laga tid härtädes anmält, betygas Kalmar i landskansliet den 27 augusti 1918

På tjänstens vägnar
Karl Monberg

Lösn 1: -
Styl 0:50
På 1:50
(stämpel)

Verimeras ex officio

Bitaga L.
Kostnadsfördelningslängd

Byns namn	Ägarens namn	Tysai and förbit- trings- värde		Del- aktig hets- procent	Beta- lar	
		Kr.	in		Kr.	in
1	2	3	4	5	6	7
	<u>Lösen för vattenverk</u>					
Moscho 1	Alto Larsson m. fl.	2070	00	15.76	252	16
Dr. 1 ²	Oskar Larsson	4089	00	31.13	498	08
Möklunda	Möklunda kom- munitetsbost	710	30	5.41	86	56
Moscho 1 ³	Oskar Nilsson	180	00	1.37	21	92
Dr. 2 ²	Oskar Andersson	648	60	4.93	78	88
Dr. 2 ³	C. J. Persson	406	00	3.09	49	44
Dr. 2 ⁵	K. Söderling	1719	10	13.08	209	28
Dr. 2 ⁴	C. E. Persson	968	40	7.37	117	92
St. Thimertad as 1 ¹	Goufred Nilsson i					
Dr. " 1 ¹	Karlbo	26	50	0.20	3	20
Dr. " 1 ¹	Karl Jönsson i Bes- hult	1	00	0.01		16
Dr. " 1 ¹	Alfred Persson	5	00	0.04		64
Dr. 3 ¹	Anna Karlsson	28	75	0.22	3	52
Dr. 6 ¹	Oskar Pettersson i Klementops	94	00	0.71	11	36
Dr. 1 ¹	J. P. Karlsson i Ha overfors					

1	2	3	4	5	6	7
	överfört gemåla	17 50	0.13	2 08		
H. Immentad 2'	August Larsson	18 00	0.14	2 34		
D 4'	Alfr. Karlsson, Löv- udden	110 00	0.84	13 44		
D 4'	J. A. Johansson	22 00	0.17	2 72		
D 4'	Johan & Oskar E- riksson	37 00	0.28	4 48		
Uj. tin Bolemaia	Maria Karlsson	320 00	2.44	39 04		
St. Aby	Johan & Oskar E- riksson	845 50	6.44	103 84		
D 3	N. J. Andersson i St. Ostorp	602 50	4.57	73 44		
D 3	Karl Johansson	217 50	1.65	26 40		
	Summa	13136 45	100.00	1600 00		
Sikenträcka A-B.						
Morrebo 1	Otto Larsson m. fl.	2070 00	25.16	465 46		
D 1 ²	Oskar Larsson	2689 28	32.69	604 77		
Mörlunda	Mörlunda kommi- nisterbort.	430 58	5.23	96 76		
Morrebo 1 ³	Oskar Nilsson	104 32	1.27	23 50		
D 2 ²	Oskar Andersson	376 07	4.57	84 45		
D 2 ³	C. J. Ivarsson	235 55	2.86	52 92		
D 2 ⁵	H. Loderling	996 92	12.12	224 33		
D 2 ⁴	C. E. Ivarsson	561 48	6.83	126 36		
H. Immentad as 1'	Götafrid Nilsson i överföres					

1	2	3	4	5	6	7
	överfört Karlbo	15 37	0.19	3 52		
H. Immentad as 1'	Karl Jonsson i Bro- hult	68	0.01	19		
D 1'	Alfred Ivarsson	277	0.03	52		
D 3'	Rune Karlsson	16 67	0.20	3 70		
D 6'	Oskar Pettersson i Klemmestorp	54 57	0.66	12 31		
D 1'	J. P. Karlsson i Bra- gemåla	10 18	0.12	2 23		
D 2'	August Larsson	10 37	0.13	2 41		
D 4'	Alfr. Karlsson i Lödden	63 57	0.77	14 35		
D 4'	J. A. Johansson	12 78	0.16	2 96		
D 4'	Johan & Oskar E- riksson	21 42	0.26	4 81		
Uj. tin Bolemaia	Maria Karlsson	185 49	2.36	41 82		
St. Aby	Johan & Oskar E- riksson	239 07	2.91	53 84		
D 3	N. J. Andersson	94 92	1.15	21 28		
D 3	Karl Johansson	34 39	0.42	7 77		
	Summa	8226 45	100.00	1850 00		
Sikenträcka C-D-E.						
Morrebo 1 ²	Oskar Larsson	2331 50	30.80	979 44		
D 1 ³	Oskar Nilsson	180 00	2.38	75 68		
D 2 ²	Oskar Andersson	648 60	8.57	272 53		
	överföres					

1	2	3	4	5	6	7
	överfört					
Morrebo 23	C. J. Svensson	406 00		5.36	170 45	
D 25	K. Söderling	1719 10		22.71	722 18	
D 24	C. E. Svensson	928 20		12.77	406 72	
H. Simmentad as 1	Gottfrid Nilsson i					
D "1"	Karlbo	26 50		0.35	11 13	
D "1"	Karl Jonsson i Bro-					
	hult	1 00		0.01	32	
D 11	Alfred Svensson	5 00		0.07	2 23	
D 31	Anna Karlsson	28 75		0.38	12 08	
D 61	Arkar Pettersson i					
	Klemensborg	94 00		1.24	39 43	
D 11	J. P. Karlsson i Ha-					
	genåla	17 50		0.23	7 32	
D 21	August Larsson	18 00		0.24	7 63	
D 41	Alf. Karlsson,					
	Lövuddens	110 00		1.46	46 43	
D 41	J. A. Johansson	22 00		0.29	9 22	
D 41	Johan & Arkar E-					
	riksson	37 00		0.49	15 58	
Utgå till Bölemla	Maria Karlsson	320 00		4.23	134 51	
H. Abg	Johan & Arkar E-					
	riksson	418 38		5.45	173 31	
D 3	N. J. Andersson	163 93		2.17	69 01	
D 3	Karl Johansson	59 19		0.78	24 80	
	Summa	7568 65		100.00	3180 00	
	<u>Dikenträcken F-G.</u>					

1	2	3	4	5	6	7
H. Abg	Johan & Arkar E-					
	riksson	595 00		42.05	433 12	
D 3	N. J. Andersson	602 50		42.58	438 57	
D 3	Karl Johansson	217 50		15.37	158 31	
	Summa	1415 00		100.00	1030 00	
	<u>Dikenträcken H-I</u>					
Morrebo 12	Arkar Larsson	1041 00		60.04	420 28	
Mörlunda	Mörlunda kommi-					
	niterbort.	692 80		39.96	279 72	
	Summa	1733 80		100.00	700 00	
	<u>Löi förädlingskost-</u>					
	<u>naderna.</u>					
Morrebo 1	Atto Larsson m. fl.	2070 00		15.76	76 61	
D 12	Arkar Larsson	4089 00		31.13	151 32	
Mörlunda	Mörlunda kommi-					
	niterbort.	710 30		5.41	26 30	
Morrebo 13	Arkar Nilsson	180 00		1.37	6 66	
D 22	Arkar Andersson	648 60		4.93	23 96	
D 23	C. J. Svensson	406 00		3.09	15 02	
D 25	K. Söderling	1719 10		13.08	63 58	
D 24	C. E. Svensson	968 20		7.37	35 83	
H. Simmentad as 1	Gottfrid Nilsson i					
	Karlbo	26 50		0.20	9 7	
D "1"	Karl Jonsson i Bro-					
	hult	1 00		0.01	05	
	överföres					

1	2	3	4	5	6	7
	översikt					
St. Timmerstad	1' Alfred Svensson	5 00		0.04		19
Dr	3' Anna Karlson	28 75		0.22		1 07
Dr	6' Arkar Pettersson i					
	Klemmestöps	94 00		0.71		3 45
Dr	1' J. P. Karlsson i Ha-					
	gemåla	17 50		0.13		63
Dr	2' August Larsson	18 00		0.14		68
Dr	4' Alf. Karlsson, Löv-					
	udden	110 00		0.84		4 08
Dr	4' J. A. Johansson	22 00		0.17		83
Dr	4' Johan o Arkar o-					
	riksson	37 00		0.28		1 36
Ulf. tin Bolemåla	Maria Karlson	320 00		2.44		11 86
St. Rby	Johan o Arkar o-					
	riksson	845 50		6.44		31 31
Dr	3 N. J. Andersson i					
	St. Ötöps	602 50		4.54		22 31
Dr	3 Karl Johansson	217 50		1.65		8 02
	Summa	13136 45		100.00		486 09

Mossebo den 29 oktober 1917

C. J. Kling

Tab. Svensson

J. O. Carlsson

C. L. Frangén